

Prenumerata:
Rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4
Kw. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25
Miesięcznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopła-
ca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: kasa przesyłki pocztowej
jedną raz w zagłówku nu-
meru porannego.
Za granicą (z przesyłką po-
srenazową) miesięcznie rs. 1 k. 50.
Oddzielna przedpłata za jedno
wydanie Kurjera przyjmo-
wana być nie może.
Numer pojedynczy wieczorny
kop. 5; poranny w dni powsze-
dnie k. 3, w niedziele i święta k. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedzielę święta
uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-cj rano do 8-cj
wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-cj rano do 1-cj w południe.

Ogłoszenia:
Reklamy: za jeden wiersz
garmonowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz 20 kop.
Nekrologia: za jeden wiersz
15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za je-
den wiersz petitowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop., ka-
żdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia: za jeden wy-
raz pierwszy raz 2 kop., każdy
następny raz 1 1/2 kop.
Ogłoszenia do Kurjera War-
szawskiego przyjmuje także Biuro
 ogłoszeń Rajchmanna i Frenclera
ulica Senatorska 18.

— Jutro przypadają odpusty w kościołach:
św. Bonifacego męczennika w kościele czernia-
kowskim (z oktawą);
św. Jana Nepomucena, patrona dobrej sławy, w
kościółkach: św. Anny (po-bernardyńskim) i św. An-
toniego (po-reformackim);
św. Weroniki de Julianis w kościele św. Kazi-
mierz (panien sakramentek) i w kościele Przemie-
nienia Pańskiego (po-kapucyńskim).
Odpusty te odbywać się będą przez dzień cały, z
wystawieniem N. Sakramentu, kazaniem i proce-
sami.
— W kościele Przemienienia Pańskiego w ponie-
dzialek przypada konkluzja 40-godzinnego nabożeń-
stwa. Dzień ten poświęcony jest pamięci św. Fe-
liksa z Kantalice, patrona dzieci. W czasie wotywy,
odprawianej przed ołtarzem tego świętego, udziałem
jest dzieciom błogosławieństwo.

Przegląd polityczny.

Parlament niemiecki został w dniu wczorajszym
zamknięty po uchwaleniu nowej ustawy o podwyż-
szeniu cel i traktatu handlowego z Hiszpanją. Co
do tego ostatniego, książę Bismark odniósł korzy-
stne zwycięstwo, zdolawszy nakłonić Hiszpanję do
zrzeczenia się zastrzeżenia jej (w dobrych czasach
odwiedzin madrycko-berlińskich) przywileju, ogra-
niczającego cło na żyto hiszpańskie do jednej marki.
Rząd niemiecki czuł się w pewnym kłopotcie z tego
powodu, ponieważ inne państwa żądały również po-
dobnych uwzględnień. Gdy wszakże Hiszpanja u-
czyliła w tej mierze ustępstwo w zamian za inne
ulżenia celne dla produktów południowych, stopa
trzymarkowa została zastosowaną powszechnie, o
co jedynie chodziło.
Poseł francuski w Chinach, p. Patenôtre, doręczył
w Tientsinie swoje listy uwierzytelniające, które
wskrzeszają prawidłowe stosunki dyplomatyczne
pomiędzy Francją i Chinami. Równocześnie jen.
Brière de l'Isle telegrafuje z Hanoi, że komisarze
chińscy, którzy udali się do obozu komendanta kor-
sarskich „czarnych flag”, Lu-Vinh-Fuoka, ażeby go
nakłonić do zaprzestania kroków nieprzyjacielskich

w duchu preliminarzy pokoju z dnia 4-go kwie-
tnia, powrócili z dobrą nowiną, że Lu-Vinh-Fuok
godzi się na pokój i że do dnia 4-go czerwca ewa-
kuacja zupełna Tonkinu będzie mogła nastąpić.
Obecnie dopiero nadeszły szczegółowe opisy zdo-
bycia przez admirała Courbeta wysp rybackich. Na-
stąpiło ono właśnie w chwili ustąpienia p. Ferry.
D. 29-go marca eskadra francuska rozpoczęła ogień
przeciw baterjom wyspy Pong-Hon, krytym przez
pięć fortów. Trzy tysiące chińczyków bronilo wy-
brzeży, mając do rozporządzenia działa Kruppa.
Dopiero po pięciu dniach udało się francuzom zmu-
sić forty do milczenia i zagwoździć działa chińskie.
Już trzeciego dnia wszakże poczęły wojska francu-
skie wychodzić na ląd pod dowództwem komendan-
ta Lange. Ze strony francuskiej uczestniczyły w
tej chlubnej akcji okręty: „Triomphante”, „d'E-
staing”, „Duchaffaut”, „Annamite”, „Vipère” i
„Bayard”.
W Belgradzie dokonana się zmiana rządu, głów-
nie wskutek różnic opinii pomiędzy ministrem
spraw wewnętrznych Nowakowiczem a prezesem
gabinetu. Król Milan powierzył złożenie nowego
rządu powtórnie Garaszaninowi. Dzisiejsza depesza
uwiadamia, że nowe ministerjum już gotowe; zape-
wne składa się ono z tychże samych członków, co
dawniejsze, prócz p. Nowakowicza.

Br. Z.

Nauka i praktyka.

Coraz bardziej zmieniający się ustrój własności
ziemskiej, przybierający coraz większe rozmiary
parcelacja, wreszcie głoszone przez wyznawców w-
pewnej szkoły zasady, że tylko lud wiejski stanowi
pożądany element w przyszłym rozwoju rolnictwa,
wpłynęły na pewnego rodzaju zamieszanie pojęć i
odsunęły uwagę nad rzeczywistością niebezpieczeń-
stwa, jakie z jednostronnego ustosunkowania sił rol-
nictwu się oddających wyniknąć może.
Czy takie zapatrywania są właściwe, czy w ich
ureczywistnieniu spoczywa rozwiązanie wielkich
problematów społecznych, — oto co zbadać nam
należy.

„Nie można zaprzeczyć — powiedział Hipolit
Passy w swem dziele „Dictionnaire d'économie poli-
tique” — że przemysł wszelki ma swą użyteczność,
każdy przez dzieła swe współdziała dla dobra ludz-
kości, rozmaite zaś jego odłamy wspomagają się
wzajemnie, podtrzymują, ożywiają, lecz gdy je za-
czniemy oceniać w porządku ich znaczenia socjalne-
go, bez żadnego wątpienia spostrzeżemy, że pier-
wsze miejsce w pełnym prawie należy się rol-
nictwu.”

Oto jest jedna z tych prawd, której głoszenie i
powtarzanie nigdy z częstotliwością być nie może,
nietylko w celu podtrzymania i zachęcenia tej wielkiej
liczby ludności, która z pracy koło roli żyje, lecz i
przypomnienia jej tym, którzy żyjąc w przepychu i
wielkich pracach miast, tak łatwo doniosłości prawdy
powyższej zapominają.

Przez długi czas stawiano pewną różnicę między
rolnictwem i przemysłem, a jednak rozdział to nie-
sluszny. Rolnictwo jest przemysłem, wieś fabryką
produktów organicznych, wytwarzanych dla tar-
gu, jak wszelkie inne przemysły, mające na celu o-
statecznym: *korzyść*.

Nietylko rolnictwo samo przez się jest wielkim
przemysłem, największym i najpotrzebniejszym ze
wszystkich, produkującym najwięcej bogactw, zajmu-
jącym najwięcej rąk, nietylko jego żywotności postęp
są najpewniejszymi oznakami pomyślności państwa,
lecz nadto w ciąglej znajduje się ono łączności ze
wszystkimi innymi przedsiębiorstwami przez ma-
terje pierwotne których im dostarcza, przez odpad-
ki które od nich bierze i wreszcie przez działania
mechaniczne którem się posługuje.

Przemysł rolny, jak każdy inny przemysł, ma swe
rzemiosło, swą sztukę, swą wiedzę.

Dawniej, w odległych czasach, tak jak i dziś na-
wet, gdy tylko ludzie nie żyją w stanie myśliwskim
lub pasterskim, odkąd osiedlają się na pewnej ozna-
czonej przestrzeni, budując mieszkania mniej więcej
w wioski złączone, stają się *gospodarzami*... Niezrę-
czni początkowo obrabiają ziemię poprostu, otrzy-
mując z niej tylko małe zbiory, lecz wkrótce do-
świadczenie prowadzi ich powoli do ulepszenia i
modyfikowania pierwotnych systemów. Tak to z

Przegląd artystyczny.

(Dalszy ciąg.)

Goethe i Schiller, przekonani o potężnym wpły-
wie sceny, i pragnęli stworzyć niemiecki dramat, ale
obrali fałszywy punkt wyjścia. Czując wstręt do
ówczesnego repertuaru, marzyli o dramacie ideal-
nym, a urzeczywistniając marzenie zrobili ze sceny
instytucję literacką, przeznaczoną dla szczupłej licz-
by ukształconych widzów.
Pełni wiary w swoje posłannictwo podniesienia
poezji, przeniesienia życia narodu w wyższe, idealne
sfery, uważali literaturę za pierwszy, scenę dopiero
za drugi cel, a raczej za środek do celu; stanęli ze
swymi dziełami na stanowisku samoistnego „drama-
tu książkowego”.
Despotyczna energia, z jaką Goethe przeprowa-
dził swoją idealną zasadę, odbiła się zarówno w sto-
sunku do publiczności jak do aktorów.
Publiczność weimarska pozwoliła się traktować z
tą literacką bezwzględnością; ale nikt nie mógł w
niej obudzić zapala dla tego, co jej się wydawało
nudnym.
Studenti tylko, jak zwykle żywioł młody, zapalny,
niezależny, używał trochę gorętszego technienia sali
owianej lodową atmosferą. Zapyleni, fantastycz-
nie przystrojony, przyjeżdżali z Jany do Weimaru
i wrosili z sobą jaką iskry uniesienia; ale i tych po-
trafił zmrozić rażąca tajemność, królujący na parterze,
jednym olimpijskim spojrzaniem lub gdy to nie
pomagało, grzmiącym okrzykiem: „cicho!”
Z tej małej próbki wnosić można jak obchodzono
się z aktorami. Goethe i Schiller byli tego zdania,
że na aktora rozkaz tylko działa — przemawianie

do rozsądku na nic się nie przyda. „Goethe, jak
dyrektor — pisze Devrient — nie znosił żadnego o-
poru; każdy aktor musiał spełnić to co mu kazano.
Nieposłuszeństwo było natychmiast karane; męż-
czyzn posyłano na odwach, kobiety zatrzymy-
wano w domowym areszcie z sztyldwachem przy
drzwiach.”

Rzecz jest ciekawą, czego pod taką grozą od ak-
torów wymagano; ni mniej ni więcej tylko całkowitej
reformy sztuki dramatycznej.

„Jakkolwiek szkoła weimarska — są słowa De-
vrienta — żądała od artysty żeby tworzył coś podo-
bnego do natury, dała mu jednak nową miarę tego
co szlachetne i piękne, do której każde dzieło w
dziedzinie sztuki pasować musiało. Dotychczasowy
kierunek nie odrzucał wprawdzie piękna, lecz szu-
kał tylko pięknej rzeczywistości; teraz wynaleziono
subtelniejszą różnicę — żądano „pięknej prawdy”. Do-
tychczas za wzór służyła żywa natura; teraz skalą
miał być smak wykształcony, aktor powinien był
w pojmowaniu roli unikać indywidualnych, a szu-
kać jakichś uniwersalnych motywów, dążyć do
przedstawienia nie jednostki lecz gatunku. Talent
już nie wystarczał — trzeba było wykształcenia
naukowego, prawie antykarskiego, bo jak dotych-
czas natura, tak odtąd piękne formy starożytnej
sztuki miały być wzorem w mowie i w gestach.”

Rzecz prosta, że brak stosownego przygotowania
zastępować musiano najczęściej zewnętrzną dresurą.
Goethe, przestrzegając przedewszystkiem strony ar-
tystycznej, posuwał się tak daleko, że nigdy akto-
rom nie kazał tracić z oczów publiczności, niewolno
im było grać między sobą, zwracać się do widza
inaczej, jak w trzech czwartych, ani stawać plecami
do publiczności. Aktorzy powinni byli przedstawiać
charaktery ale nie zrastać się z niemi; wywrócona
została tym sposobem na nice stara artystyczna re-

gula, na nową zasadę: najpierw piękno, potem pra-
wda.

To był punkt zapatrywania literacki; aktor mu-
siał inaczej patrzeć.

Iffland należał do stronników weimarskiej szko-
ły — ale z zastrzeżeniem. Szkoła jego, jako odcień,
modyfikacja hamburskiej, kładła nacisk na przed-
stawienie człowieka, na odtworzenie żywego chara-
kteru i temu celowi poświęcała piękne formy, kale-
czyła nawet wiersz, jeżeli tylko zdobytą w ten spo-
sób swobodą dało się osiągnąć silniejsze dramatyczne
wrażenie.

Z tego antagonizmu literatury i aktorstwa wyni-
knąć musiał naturalny skutek; aktorstwo przyłgnę-
ło do tych żywiołów, które mu ułatwiały twórczość,
więc do charakterów żywych, ludzkich, wzorowa-
nych na naturze; czysta literatura zamknęła się,
wyniosła w postaciach idealnie oderwanych, żyją-
cych tylko poezją i filozofją.

I dziś jeszcze, kiedy minęło lat ośmdziesiąt kilka,
spotyka się na scenie ten sam dziwny rozdział, tę
samą dwoistość; bohaterowie idealni, zmuszeni lite-
rackim nastrojem, należą do weimarskiej szkoły,
deklamują, retoryzują; figury charakterystyczne
świadczą o swoim pochodzeniu ze szkoły Ifflanda,
ruszają się, działają, żyją.

Tego rozdziału nie zapełniły dotąd największe
talenta, zdołano go tylko zmniejszyć i to usiłowanie
unwieńczone świetnym skutkiem jest zasługą księcia
meiningenkiego.

Między Goethem a księciem Jerzym, między Wei-
marem i Meiningenem jest wiele analogji i wiele róż-
nic; analogje pochodzą z tego co sztuka ma trwale-
go, niezmiennego, różnice zaakcentował duch czasu.

Przedewszystkiem książę zrozumiał, że teatr jest
instytucją dla wszystkich stanów — że nie ma sceny
bez współdziałania narodu. Teatr potrzebuje publ.

czasem wytworzyło się we wszystkich krajach *rzemiosło rolne, empiryczne i tradycyjne.*

Później, badając stopniowo, rozumując ściśle każdy sposób użycy, doszło się do *sztuki rolniczej*, szczęśliwie zastosowanej do klimatu i natury gruntu. Był to pierwszy rezultat wiadomości nabytych doświadczeniem.

Później jeszcze, gdy wiadomości ludzkie wzmocniły się, gdy stały się bardziej dokładne i pewne, badacze nauki z rozwagą zastanawiać się zaczęli nad rezultatami praktyki rolniczej. Badali objawy i skutki fenomenów i czynności rolnictwa i w ten sposób wyprowadzili skutki i prawa tworzące *agronomję*...

Agronomja zatem jest nauką przyczyn i praw produkcji rolnej. Jeśli więc rzemiosło rolnicze istnieje od pierwszych wieków ludzkości, nauka rolnictwa jest tegoczesną i powołaną do udoskonalania się ciąglego przy pomocy nauk, które jej bieg oświecają.

"Wiedzieć, by przewidzieć i móżdż."

Nauka jest metodą zastosowaną, córką doświadczenia. "Praktyka spłodziła teorię", powiedział Bernard Palissy. Kto mówi o nauce, mówi o prawach i zasadach ogólnych. Ten charakter uogólniający, zastosowany co nauki rolniczej, stwierdziło już wielu uczonych.

Gasparin, zdaje się, że rozwiązał kwestję, wykazując, że obok nauk czystych, naturalnych, poszukujących tylko prawdy, istnieją nauki *stosowane, technologiczne*, które zbaczają od pierwszych, lecz które tem się odznaczają, że poszukują przede wszystkim tego, co może być *pożytecznym dla zadośćuczynienia licznym potrzebom człowieka cywilizowanego*, oddając do jego rozporządzenia ciało i siły natury.

Tak więc z jednej strony chodzi tylko o poznanie i jest to celem nauk czystych, nauk abstrakcyjnych i kontemplacyjnych; z drugiej idzie również o poznanie lecz z punktu widzenia potrzeb człowieka i jest to celem nauk technologicznych, przemysłowych, nauki czynu, tj. *zwycięz natury.*

Posłuchajmy jak świetnie Wiktor Hugo prawdy to określił: "Przemysł szuka pożytku, filozofja prawdy, sztuka piękna. Użyteczność, prawda, piękno, oto trojaki cel wszelkich usiłowań ludzkości, a tryumfem tych wspaniałych wysiłków, to cywilizacja między narodami—pokój między ludźmi."

Agronomja więc jest nauką technologiczną, zajmuje się bowiem produkcją roślin użytecznych dla człowieka. Jest ona gałęzią techniczną *phytologu* czyli nauki roślin. Jest teorią rolnictwa traktowaną ze stanowiska nauki.

Agronomja jest nauką a jej sztuka rolnictwo, czyli zastosowanie umiejętne i rozumne. Rolnictwo jest sztuką uprawy gruntu, jego ulepszenia, użyźniania, w celu otrzymania korzystnych zbiorów sposobem *trwałym.*

Uprawiać grunt znaczy to nie tylko otrzymywać z niego największą ilość produktów użytecznych, lecz zarazem zapewnić mużytność przez długie lata,

nie wyczerpując go. Ten bowiem, kto eksploatuje ziemię wyczerpując ją, nie jest rolnikiem, lecz awanturnikiem niszczącym największe i najważniejsze bogactwo narodu.

Poniżej sztuki znajduje się rzemiosło, które jest tylko dziełem jej podręcznym, to jest zajęciem prowadzonym bez znajomości teorii, zasad i praw agronomji.

Pomiędzy rzemiosłem i sztuką zachodzi ta charakterystyczna różnica, że rzemieślnik, robotnik, pracuje według wzoru jaki widzi, który kopiuje niewolniczo, podczas gdy artysta uprawia sztukę, pracuje dla idei, zastosowuje ją, przyobleka w ciało i przedstawia plastycznie.

W przemyśle rolnym, rzemiosło, sztuka, wiedza, przedstawiają trzy pola, na których kształci się robotnik, rolnik, agronom, wypełniający łącznie i tak jakie czynności.

Agronom jest uczonym, obejmującym rolnictwo tylko ze stanowiska nauki. Zaznacza fakta rolnicze, rozumuje nad niemi, tłumaczy i wyprowadza prawa, za pomocą których można przewidzieć powrót faktów podobnych. Wiedzieć, by przewidzieć i móżdż, oto główne zadanie nauki.

Oświecany przez pochodnie wiedzy, agronom określa reguły dla praktyki rolniczej, daje czynnościom uprawy ścisłość i dokładność coraz większą. Agronom jest pochodnią wiedzy rolniczej: to uczony, który napróżd idzie. Posłannictwo jego jest zatem wielkiem i wzniosłem.

Rolnik zna i rozumie zasady i prawa agronomji, prócz tego jednak zastosowuje je na gruncie w sposób inteligentny i rozumny. Bogaty w wykształcenie i dostateczne środki finansowe, z rolnictwa robi *przemysł zyskowny.* Jak w przemyśle fabrycznym zdaje sobie sprawę ze wszystkiego, wszystko bada, nie zmienia dawnych systematów, nie wprowadza nowych, nie poddawszy ich ścisłemu obrachowaniu i rozpoznaniu. Rolnik jest przedsiębiorcą kierującym eksploatacją rolną. Postawiony między agronomem, który myśli, i robotnikami, którzy wykonywa, jest pośrednikiem łączącym pracę ręczną z pracą intelektualną. Zmuszony rachować się ze środkami, które rozporządza, poprawia, łagodzi i ogranicza zbyt wysunięte żądania agronoma do meljoracyj rolnych. W ten sposób lepiej jak ktokolwiek inny przyczynia się do postępu rolniczego w kraju.

Gospodarz a raczej robotnik, wykonywa praktykę zawodu rolniczego, wypełnia co mu kazano, lub co widzi że robiono, nie zastanawiając się nad zasadami agronoma, których nie zna.

Brak ogólnego wykształcenia, ograniczoność rozporządzonego kapitału, po większej części czynią dlań niemożliwym wprowadzenie systemów praktykowanych w jego okolicy. Rolnictwo jest dlań rzemiosłem, które uprawia według tradycji i zwyczaju przodków, a wszelkie błędy gospodarstwa poprawić może tylko idąc za przykładem rolników, około których żyje.

W każdym razie posiada trzy czynniki powo-

nia: pracę, oszczędność i znajomość stosunków miejscowych. Jeśli zatem jest starannym i inteligentnym, może pracować z powodzeniem. Flandryje, Holandja, Szwajcjarja, niektóre miejscowości Francji i Niemiec dają nam tego znaczące przykłady.

Niech jednak gospodarz zmieni miejscowość, niech warunki zewnętrzne zmuszą go do radykalnej zmiany dotychczasowych systemów, zginie najczęściej, gdyż nie posiada znajomości tych środków, które wszędzie i zawsze zastosować można.

Rolnik przeciwnie, znając ogólne zasady agronomji, łatwiej zmieni systematy kultury i potrafi odpowiedniej zastosować się do nowych warunków ekonomicznych.

W streszczeniu — agronom, to uosobienie teorii; rolnik, to jej zastosowanie; gospodarz, to wykonawca. Rzadko bardzo spotykamy ludzi łączących te trzy funkcje skutecznie i konsekwentnie.

Wyciągnijmy z tych trzech grup ludzi poświęcających się rolnictwu, konsekwentną ich konieczność.

Stosunkowo szczupła liczba agronomów może wystarczyć dla pomyślności rolnictwa pewnego kraju, przewidując masę ludności rolniczej stanowić muszą gospodarze-robotnicy; rolnicy zaś łączący umiejętnie teorię z praktyką, mogą być pośrednikami między agronomami a gospodarzami. Zdołają oni lepiej uprawiać nowe rośliny, propagować postęp. Pragnąc zatem należy dla powodzenia rolnictwa, by zajmowali poważne stanowiska wśród sfer rolnictwu się oddających.

C. R.

BIEDNY MINSTRELUI

Księżyc przez namiot liściowy
Siał blasków morza na ziemię
I cichy wieczór majowy
Spływał w jaśminów djademie.
Wpatrzony w miesiąc płynący,
W srebrzystych gwiazdek orszaku,
Marzyłś błady i drżący,
Biedny śpiewaku!

Przez dziewczę w twarz twoją
Świeciło modre oczęta,
Mówiąc: pójdźmy na boje,
Na życia burze i święta,
Walczyć miłością i wiarą,
Póki staniemy u celu.
Śnuście w ciszy bań starszą,
Biedny minstrelui!

Księżyc kładł odbłask perłowy
Na wonnych roślin kobiercu
I piosnka nocy majowej
W drżącym budziła się sercu.
Wiatr wstrząsał wierzba splakaną
I słowik kwilił w róż krzaku,
Tyś patrzył w przyszłość świetlaną,
Biedny śpiewaku!

czności—więc publiczności dostarczyły całe Niemey, a jak dziś, cała Europa.

Pojął również, że wyższe zadania sceny nie dadzą się w tej chwili osiągnąć bieżącym repertuarem, ale można je urzeczywistnić odtworzeniem literatury uznanej za europejską, która nie tylko stanie się własnością kółka wyrafinowanych ateńczyków, ale najszerszej publiczności.

W tym celu trzeba było złagodzić w dziełach klasycznych cechy czystej literatury i wesprzeć je wszelkimi wydoskonalonemi sztukami pomocniczymi. O roli tych sztuk mówiłem w swoim czasie; wpłynęły one szczególnie na ożywienie kreacyj zaskapo w ziemskie ciało wyposażonych, dały twarde gruntu pod nogi postaciom zbyt wysoko we mgłach abstrakcji trzymanym.

Bohaterowie, jak Don Carlos, Poza, Wallenstein, postawieni na wiernym ile miejsca i czasu w żywym realnym otoczeniu, wśród ludzkiej prawdą natury, między ludźmi z krwi i kości, nabrali rumieńca, wyraźnej fizjognomji, określonego charakteru i zbliżyli się do istot żyjących.

Reszty dokonała sztuka aktorska, traktowana pozornie tylko w sposób pokrewny weimarskiemu. W Meiningen jak w Weimarze, jest ona jeszcze w pewnym stopniu środkiem nie celem, ale środkiem na usługi poety, nie estetycznej teorii dyrektora. W Meiningen jak w Weimarze panuje rygor i karność, ale charakter tej dyscypliny obywatelskiej się bez odwachu i sztyldwacha, jest czysto moralny, oparty na poszanowaniu dla dzieła i autora. W Meiningen jak w Weimarze wymagają od aktora baczenia na piękno, nie jako na cel wyłączny, lecz jako na pewien moment twórczości artystycznej. Szlachetna dykcja, rzeźbiarska poza, piękny gest, malownicza grupa, mają na scenie meiningeńskiej o tyle znaczenie, o ile tłumaczą prawdziwe uczucie, malują

stan duszy, wynikają z sytuacji, o ile w nich odbija się człowiek. Goethe i Iffland przekazali w testamentie to, co każdy miał dobrego, a spadkobiercami są książę Jerzy i Chronegk.

Najistotniejszą korzyść zeschedy odnosi repertuar Schillera; żaden też w całej literaturze klasycznej tak bardzo jej nie potrzebował, na żadnym tak dobitnie nie sprawdza się pewnik, że wartości scenicznej pewnego utworu nie można mierzyć skalą jego wartości literackiej.

Rysem jest archycharakterystycznym w utworach Schillera to oddalanie się od sceny w miarę wznoszenia się ku literaturze, przewaga dramatu książkowego w miarę wydoskonalania się geniuszu poety.

"Złójcy", "Fiesco", "Intryga", osadzone jako mniej warte, są sztukami teatralnymi; "Don Carlos", "Wallenstein" wyższe pięknościami poetyckimi, należą do kategorii "Buchdramu"; jedno i drugie zostają w odmiennym stosunku do teatru: pierwsze trzeba grać, drugie można tylko ilustrować.

Otóż w takiej ilustracji scena meiningeńska jest mistrzynią niedoścignioną.

Kiedy napromadzi w pozornym a malowniczym nieladzie barwną pstrocinę żołnierstwa, ściągniętego ze wszystkich stron Europy, zapożyczonego od wszystkich narodowości; kiedy rozwinię bogactwo komnat i sprzętów w zamku Wallensteina, strojów w jego otoczeniu; kiedy bohatera zmartwych wskrzeszonego plastyką zewnętrzną, otoczy postaciami, z których każda jest żywym portretem; kiedy stworzy takie obrazy, jak uczył u Terzkego, w której niewiadomo co więcej podziwiać: czy artystyczną harmonję światła i barw, czy swobodę i pomysłowość w rozrzucaaniu po scenie grup, z zachowaniem planów doskonałego malowidła, czy przepych w akcesorjach nęcący na wszystkie strony olśnione oko; kiedy potrafi zaimponować sceną przeglądu Pappen-

heimerów, a wywołać grozę odbytem za kulisami morderstwem bohatera — wprawia widza w usposobienie, w którym wydaje mu się, że słucha czytanego na głos "Wallensteina" ze zhytkownego wydania, wzbogaconego najpiękniejszymi ilustracjami.

Więcej niepotrzeba, malowniczość charakterystyki i szlachetność dykcji wystarcza, a wszystko to daje scena meiningeńska.

To też kiedy słyszę powtarzany naokół ogólnik, że meiningeńczykom brak wybitnych talentów, dziwi mnie ten ogólnik w zastosowaniu do Schillera, a szczególnie do Wallensteina, tem bardziej, że odnosi się on przedewszystkiem do tytułowego bohatera, do pary kochanków i w ogóle do postaci idealnych.

Otóż, czy dodatni bohaterowie, czy idealne postacie Schillera, potrzebują czy mogą być grane?

Sądzę, że ktokolwiek wzywał się trochę w repertuar Schillera i widział go tu i owdzie na scenie, ten musi odpowiedzieć przecząco.

Nie zapominajmy, że tacy bohaterowie są zawsze rzecznikami ideałów poety w miłości indywidualnej czy zbiorowej, apostołami jego idei społecznych, dziejowych, filozoficznych, że najczęściej potrzebują tylko dobrze mówić, ażeby wywrzeć wrażenie.

Nie gra się Karola Moora, Ferdynanda Pozy, Don Carlosa, Wallensteina, Maxa Piccolominiego — tylko się ich mówi, ale się za to gra Franciszka Moora, prezydenta, Wurma, Filipa II-go, Butlera, Illego, Isolaniego — bo u Schillera postacie charakterystyczne żyją, a idealne tylko deklamują.

Na to nie ma rady, to właściwość geniuszu poety, nie zaradza temu największe talenta.

Widziałem "Wallensteina" granego w Monachium w cyklu wzorowych klasycznych przedstawień, na które zjechali się najwięksi artyści z całych Niemiec: tytułowym bohaterem był Barnay, Maxa grał Krasl, Teklę — Wessely, i nie doznałem większe-

Dziś w piersi zwątpień otchłanie,
Dziewczę śpi w ciemnej mogile
I miłość dawna nie wstanie
W poprzedniej krasie i sile,
Złamany burzą życiową
Upadłeś w drodze, jak wielki,
Placzesz w noc cichą, majową,
Biedny minstrel!

Or—ol.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

W odnośnych sferach zarządu wojennego zajęto się projektem nowego systemu broni palnej dla armji, znacznie lżejszej od używanej dotąd i ulepszonej konstrukcją. System ten przyjęty już został w Anglii, Francji, Belgji i Danji. Ministerjum wojny skłania się do jaknajśpieszniejszego zaopatrzenia w nią armji rosyjskiej.

Grażdanin donosi, iż ustawa banku szlacheckiego roztrząsniętą już została przez radę państwa. Ogólny procent ustanowiono na 5 1/4.

Od dnia wczorajszego zaczęła obowiązywać taryfa bezpośrednia na przewóz węgla kamiennego i koksu ze stacyj kolei pruskich państwowych okręgu wrocławskiego do stacyj kolei dąbrowskiej.

Dyrekcje kolei wiedeńskiej i bydgoskiej zawiadamiają o wprowadzeniu w wykonanie taryfy opłat za przewóz cukru ze stacyj Pniewo i Ostrowy, oraz wapna ze stacyj Piotrków, Radomsk, Rudniki, Częstochowa, Poraj, Myszków i Zawiercie do stacyj kolei petersburskiej.

Z sum kwaterunkowych magistrat wyznaczył na r. b. 23,64 rs. 57 kop. na najęcie pomieszczeń dla zarządów wojskowych i niektórych oddziałów wojska, stale przebywających w Warszawie.

Marki pocztowe, koperty stemplowane i listy otwarte starego stempla przyjmowane będą jeszcze przez wszystkie urzędy pocztowe do d. 12-go lipca r. b. włącznie. Po tym terminie ostatecznym utracą wszelką wartość.

Od dnia 1-go czerwca stają się płatnymi listy likwidacyjne Królestwa Polskiego, wylosowane w dniach 2-im, 3-im i 4-ym marca r. b.

Szkola koszykarska, o której wspominaliśmy, utworzoną będzie we wrześniu. Program nowego zakładu jest dosyć obszerny, albowiem oprócz kształcenia dziewcząt i chłopców w pożytecznym przemyśle na miejscu w Warszawie, właścicielka szkoły urządzić będzie naukę koszykarstwa po wsiach, celem rozprzestrzenienia przemysłu koszykarskiego małego rozwinętego w kraju naszym a mogącego przynieść właścicielom znakomite korzyści. Nauka po wsiach urządzona będzie na sposób praktykowany w Bawarji, gdzie jak wiadomo, koszykarstwo ludowe kwitnie, a gdzie właścicielka szkoły sama kształciła się jako późniejsza nauczycielka koszykarstwa w seminarjum nauczycielskiem w Krakowie.

Według rozporządzenia p. kuratora okręgu naukowego warszawskiego, liczba patentów gimnazjalnych, udzielanych uczniom szkół realnych prywatnych, nie przejdzie w roku bieżącym cyfry trzydziestu.

Konkurs siewników odbędzie się w poniedziałek, o godzinie 8-iej rano, na polach między ulicą Nowogrodzką a Przyokopową.

Posiedzenie komitetu ogólnego wystawy odbędzie się we środę, o godzinie 1-iej z południa, w sali zebrań Towarzystwa wyścigów konnych.

Z literatury.

Jeden z literatów tutejszych ma zamiar przystąpić do obrobienia „Pana Tadeusza” pod względem etnograficznym, przyrodniczym, oraz językoznawczym.

Programat pracy rzeczonyj ukaże się w jednym z czasopism.

Tygodnik ilustrowany zamieszcza dzisiaj portret Adama Münchheimera, piękne rysunki oryginalne Fr. Brzozowskiego „Pasięka” i S. Rostworowskiego „Z nad brzegów Wisły” oraz wizerunek pomnika dłuta Syrewicza, wzniesionego na Powązkach na grobie Wacława Aleksandra Maciejewskiego.

W części literackiej zwraca uwagę nieznanymi wiersz Wincentego Pola, napisany na cześć Klandyny z Działyńskich Potockiej.

W ostatnim numerze Kłosów znajdujemy ciekawy artykuł p. M. Olszyńskiego o nowych wodociągach i kanalizacji z ilustracjami przedstawiającymi wizerunki prezydenta miasta generała Starynkiewicza, obu pp. Lindleyów oraz widoki zewnętrzne i wewnętrzne filtrów, kanałów itd.

Oprócz tego Kłosy podają kopję obrazu W. Czachóńskiego „Przy oknie”, bardzo piękny rysunek W. Grabowskiego „Lilla Weneda”, rysunek posągu Hertera „Umierający Achilles” i portret zmarłego niedawno powieściopisarza ś. p. Eugenjusza Żmijewskiego.

Dzisiejszy numer Tyg. powsz. podaje nową serję wizerunków zasłużonych na polu piśmiennictwa Kobiet.

Portrety odznaczają się wiernością.

Świt zamieszcza portret i życiorys znakomitego poety czeskiego Jaroslawa Vrchlickiego.

Jeden z kapłanów naszych zamierza wydać, gotowy już w rękopiśmie, katalog książek, które matka może dać córkom do czytania.

Rzecz obejmie literaturę polską i francuską.

Staraniem redakcji Gazety lubelskiej ma być wydana książka, obejmująca życiorys ś. p. biskupa Wnorowskiego, opis jego pogrzebu, mowy wypowiedziane nad grobem, krótka wzmianka o poprzednikach zajmujących stolicę biskupią lubelską, oraz życiorys ś. p. Marjanny Wnorowskiej, matki zacnego a wczesnie zgasłego pasterza.

Trzecia część dochodu po rozprzedaniu tej pamiątkowej książeczki przeznaczoną jest na wybudowanie pomnika.

Z teatru i muzyki.

Dzisiaj, z powodu niepogody, zapowiedziane w teatrze letnim przedstawienie „Napoju miłosnego” nie przyjdzie do skutku.

Jutro, w tymże teatrze, zamiast „Miłości i sztuki”, odśpiewaną zostanie opera Gounoda „Faust” z panią Dowiakowską, pp. Myszgą, Sejdemanem i Wierzbickim.

„Faust” należy u nas do oper, których mise en scene najpilniej domaga się przekształcenia na wzór meiningeński, naturalnie w zakresie środków rozrządzalnych.

Nie chodzi o kosza, ale o pracę reżyserską...

Reżyserja dramatu i komedji ma zamiar wzniesienia „Wesela Figara” Beaumarchais’ego, ze zmienioną w części obsadą.

Myśl bardzo szczęśliwa.

Przedstawienie meiningeńczyków dla prasy i artystów odbędzie się w czwartek w południe.

Bilety na to przedstawienie sprzedawane nie będą.

Mierzwiński wystąpił po raz ostatni w nadwornej operze wiedeńskiej w środę, jako „Jan z Lejdy”.

Pani Zimajerowa zachwyca obecnie berlińczyków „Maskottą”, którą po raz pierwszy odtworzyła w teatrze Walhalla, stanowiącym kolebkę jej sławy zagranicznej.

Konkurs.

Ostateczny termin nadsyłania rysunków na konkurs rysowniczy, rozpisany przez redakcję Tygodnika powszechnego, upływa dnia 20-go b. m.

Dla najlepszych prac przyznane być mają dwie nagrody, a mianowicie 100 i 75 rs.

Odroczenie.

Koleżeńska biesiada z powodu 35-iej rocznicy działalności literackiej Jana Zacharjasiewicza została odroczonej do przyszłego tygodnia.

O dniu zebrania doniesiemy wkrótce.

Wycieczka naukowa.

Jutro uczniowie szkoły rzemiosł przy ulicy Jasnej i wychowawcy szkoły technicznej drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej wyjeżdżają do Dąbrowy górniczej i Sosnowic, celem zwiedzenia kopalni węgla, galmanu, hut żelaznych i innych zakładów przemysłowych.

Uczniom szkoły technicznej przewodniczyć będzie dr. Mdrozawicz, wychowawcom zaś szkoły rzemiosł p. Kühn, prełożony zakładu, oraz specjaliści nauczyciele.

Ogółem na wycieczkę naukową wyjedzie przeszło 80 młodzieńców, którzy pod kierunkiem specjalistów odniosą z niej niemałą korzyść.

Z placu wystawy.

Od poniedziałku roboty na placu wystawy prowadzone będą także nocną porą, ażeby wszystkie budynki mogły być oddane do dyspozycji komitetu przed dniem 4-ym czerwca.

W poniedziałek również rozpocznie się budowa pawillonu dla sprzedaży dzienników, na którego

go wrażenia, slyszalem ślicznie mówiony wiersz i nie więcej.

U meiningeńczyków wszyscy wiersz dobrze mówią, wogóle dykcja jest bez zarzutu na każdym szczeblu aktorskiej hierarchji. Powiadają, że to musztra, niech i tak będzie — nezuje się bardzo szczęśliwym, jeżeli taka musztra u nas kiedyś zapanuje w zamian za indywidualną samodzielność mierności.

Nie mam też pretensji do pana Knorra, do pana Barthela i do pani Olgi Lorenz, jeżeli więcej nie robią z ról Wallensteina, Maxa i Tekli — więcej do prawdy zrobić się nie da. Pan Knorr wygląda świetnie, postawę ma wspaniałą, rycerską, ruchy estetyczne jak wszyscy zresztą na tej scenie, głos pięknie, metalicznie brzmiący i umiejętnie wygimnastykowany. W pojęciu roli Wallensteina naciska najsiłniej i słusznie na rys magnacko-żołnierskiej buty, lżej na astrologiczno-mistyczne refleksje i byłby zupełnie zadawalającym, gdyby między dwoma tempami roli, między szybko urywaną szorstką dykcją żołnierza a rozwleczonemi frazesami marzyciela, między dwiema ekspresjami głosu forte i pianissimo znalazły się pośrednie ogniewa.

Pan Barthel ma wiele zapалу i nie żałuje go w głosie, pani Lorenz jest w samą miarę sentymentalną na heroinę Schillera, ładnie wiersz wypowiada i bardzo przyjemnie śpiewa przy gitarze.

Po abstrakcyjach deklamowanych, postacie właściwie grane rozpoczynają się od grupy figur charakterystycznych. Isolani jest pyszną kreacją pana Artda, narysowaną dosadnie i ożywioną żywym kolorytem: zdolny widocznie artysta utrzymał przez całą sztukę wyborną charakterystykę generała kroackiego w dykcji, w ruchach, w chodzie, nawet w skrzywieniu nóg wygiętych od zrosnięcia się z koniem. Illo, grany przez p. Weisera, tryska życiem i

prawdą, która szczególnie w scenie pijaństwa na uczcie świadczy o zdolnościach aktora. Buttler w interpretacji p. Tellera przedstawia się posępnie i dramatycznie; Questenberga gra p. Fückert z elegancją dworską; hrabina Terzky znalazła w pani Hubelman przedstawicielkę nie tylko inteligentną ale i utalentowaną, jak tego zresztą i inne role w dotychczasowych jej występach dowiodły.

A całość? — mamże powtarzać to co się już stało artykułem katechizmu meiningeńskiego?

Ze ta całość jest arcydziełem reżyserskiej pomysowości, o tem już wszyscy wiedzą, ale co godzi się zaznaczyć, to wrażenie podnioslejszej natury jakie po sobie zostawia.

Jest ono dwojakie: wskrzeszenie pewnej chwili dziejowej i pewnego okresu literatury.

Perspektywa historyczna na scenie ma swoje dobroczynne działanie: oddala człowieka od bezpośrednich kolizyj życiowych do punktu, z którego szerzej, swobodniej spojrzeć może na czyny ludzkie, na płynącą z nich logikę faktów, na drogę, po której stapa nieubłagana Nemezis dziejów.

Reminiscencje literackie niemniejszy wywierają urok.

W dobie holdowania pozytywnym ideałom, wyścigów do utylitarnych celów, fanatyzmu dla filozofji praktycznego egoizmu, doznaje się jakiegoś ukojenia, słysząc głoszone przez szlachetne nsta idee miłości. Można, słuchając tego, narzekać zlekka, że to zadługie jest i rozwlekle, ale kiedy kurtyna zapadnie, czuje się, że się obcowoło z wielkim duchem.

Jest to potężne działanie poety — ani słowa; nie odejmujemy jednak zasługi tłumaczom artystycznym tego poety, ilustratorom, umiającym spożytkować wszystkie sztuki na to, ażeby odtworzyć świat,

w którym spotkać się można jeszcze z dążeniami do takich ideałów.

Co jest właściwością meiningeńczyków, to, że tym światom radają stylowe kontury, odznaczające je między sobą rysunkiem, kolorytem, nastrojem.

Kiedy odbywają z „Wallensteinem” trzydziestoletnią wojnę, chodzą, mówią, ubierają się, mieszkają jak gdyby byli dziećmi XVII-go wieku; kiedy wprowadzają nas w świat baśni, zacierają zbyt realne kontury, tuszują zbyt barwny koloryt i przedstawiają obraz za dyskretną mgłą napół fantastycznej opowieści.

Takim było przedstawienie „Baśni zimowej”.

Zauważono, że meiningeńczycy nie rozwinęli tu takiej, jak poprzednio, wspaniałości wystawy.

Uwaga słuszna, ale sędzę, że tak właśnie być powinno.

„Baśń zimowa” nie dzieje się ani w świecie realnym, którego linje i barwy mogłyby być zaakcentowane szczegółami realnej scenerji, ani w świecie czarodziejskim, dającym reżyserowi w rękę motywą cudowności, ale w sferze bajki, fantazji naiwnej która wyzyskana być musi spokojnie i dyskretnie.

Taki spokój panował w grze artystów trzymających się, z wyjątkiem zbyt patetycznego p. Weisera, w tonie powieściowym raczej, niż teatralnym. Pani Lorenz, jako Hermjona, miała wiele wdzięku i prostoty, pani Habelmann bardzo taktownie miarkowała charakterystykę prawdomównej Pauliny.

Idylla pasteraka w 4-ym akcie trzymana była pod względem komizmu nader powściągliwie, a intermezzo baletowe właśnie dlatego, że nie w sobie nie miało baletu, przyjemne wywarło wrażenie.

Władysław Bogusławski.

— Złożono w redakcji Kurjera Warszawskiego.

Dla najbiedniejszych.

T. R. rs. 1, H. i K. rs. 1, B. rs. 1.

— Sumę rs. 57 pozostała z rozdziału funduszu przeznaczanego na zaspokojenie wierzycieli i przez osoby interesowane oddanej do mego rozporządzenia, składam przy niniejszem w redakcji Kurjera z przeznaczeniem rs. 17 na Osady rolne, zaś rs. 40 na wpisy dla uczniów bez różnicy wyznania.

Karol Dumin, adwokat przysięgły.

— Bezimiennie składam w redakcji Kurjera jedno ubranie dla najbiedniejszej dziewczynki, jako w dzień imienin najdroższej, nigdy nieodżałowanej córeczki mojej Zosiuni.

— Rs. 1 na nędzę wyjątkową, od stróża Antoniego z Krakowskiego-Przedmieścia, jako kara za pijaństwo.

— Kop. 50 od Marcinewej na nędzę wyjątkową, za grubiańskie obrębsie się.

— Na rzecz kolonij letnich, dla biednych i słabowitych dzieci, doktorowi Fritschemu nadesłali: z Podola rubli 25, Tykocinerowa rubli 50, rodzina Scheiblerów z Łodzi rs. 300, dr Bauererz rs. 5, Zofja Sliwicka rs. 5, hr. Aleksandra Potocka rs. 100, dr Horoch rs. 5, Emilia Blochowa rs. 300, dr Hatubiński rs. 10, Andrzej Brzeziński rs. 10, Elżbieta Wernicka rs. 10, ksiądz Lasocki rs. 1, Marja Retwand rs. 100.

W naturze ofiarowali: Karol Dietrich z Żyrardowa wyrobów lnianych za 200 rs., Izr. K. Poznański 400 łokci perkalu, Salomon Landau z Łodzi 5 sztuk perkalu, hr. Ryszczewski cztery sztuki perkalu, Rosenblat z Łodzi sztukę barbańcu, Geyer z Łodzi znaczny zapas wyrobów bawełnianych.

Nekrologja.

† S. p. Teodor **Batycki**, dymisjonowany sztabs-kapitan, urzędnik kancelarji warszawskiego jenerał-oberpoliemajstra, po długiej i ciężkiej chorobie, przeniósł się do wieczności. W smutku pogrzebni rodzice i rodzina zapraszają krewnych, przyjaciół i kolegów na wyprowadzenie zwłok z cerkwi Uspieniekiej przy ulicy Miodowej, w niedzielę, to jest dnia 17 maja, o godzinie 3-iej po południu na ementarz prawosławny wolski. —1773—

— Wczoraj nadeszła wiadomość z Drezna, że pani Flora **Meurer**, z domu Löwenstein, rodem z Warszawy, po długiej i ciężkiej chorobie, zmarła, przeżywszy lat 50. —565—

† W niedzielę, t. j. dnia 17-go maja r. b., jako w rocznicę śmierci s. p. Eugenja z Kolendów **Smiarowskiej**, odbędzie się za spokój jej duszy msza święta, w kościele św. Ducha (po-paulińskim), o godzinie 10-iej zrana, na którą pozostała matka zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —1776—

† Dnia 12-go maja r. b. Jego Ekszellenca ksiądz biskup **Kossowski**, w asystencji liczego duchowieństwa odprowadził na wieczny spoczynek zwłoki s. p. **Marji Potkańskiej**, córki Juljusza i Edy z Woydów, zmarłej w kwiecie wieku, bo zaledwie w 18-tej wiosnie życia. Boleść rodziny po tak ciężkiej stracie, nie da się niezem ukoić. Była to dziewczina pełna cnót, dobroci, zalet i poświęceń, a ci co ją znali bliżej, wspomnienie o niej zachowują na zawsze. Jej dusza anielska uleciała przed Tron Przedwiecznego i czuwa nad temi co ją kochali i uwielbiali, a teraz tyle cierpią po jej stracie. —1777—

† Mieszkańcy m. Radomia zasmuceni zostali niespodziewaną śmiercią w dniu 5-ym maja r. b., **Julji z Paszkowskich Braziewicz**, żony pomocnika naczelnika poczty. Cios ten okrył grubą żałobą męża w zaraniu szczęścia i dotknął srodze jej opiekunkę **Kamillę Koźmińską**, która przybrałszy żałobę za swą córkę, otoczyła wychowanek czułą macierzyńską troskliwością, zespoliła wszystkie swe nadzieje, żyjąc dla niej i ciesząc się jej szczęściem. S. p. **Julja** posiadała przyrody tkliwej i wzorowej żony i czulej córki, lecz z niezbadanych wyroków nieba, przerwane zostało to ogniwo, które miało osłodzić życie mężowi i kochającej opiekunce, być podporą w dalszej ziemskiej wędrówce wdowieństwa po s. p. **Józefie Koźmińskim**, b. gubernjalnym naczelniku poczty, powszechnie szanowanym i znanym ze swej gościnności i uczuć szlachetnych.

Bolesna rana nie prędko da się zablźnić i pod wrażeniem pierwszego żalu, przyjaciele i znajomi żywo współczując ciężkiej doli strapienych, choć w duchu i słowami pociechy, podtrzymują ten Krzyż wzniesiony nad świeżą mogiłą i na nią rzewny wianek pamięci składają z modlitwą, aby Bóg czystą i podniosłą duszę **Julji** otoczył światłem wiekuistym i za jej z lepszego świata orędownictwem, ukoił boleść i osuszył łzy tych osób, których przedwczesnym zgonem osamotniła. —1762—

A. P.

Z Cesarstwa.

Nowoje wremja, przypomniawszy czytelnikom własne swoje zdanie, że Rosji koniecznie jest potrzebnem bezpośrednio zetknięcie się na lądzie azjatyckim z Angliją, bo tylko tam te dwa państwa mogą stanąć wobec siebie, jako równy z równym, powiada, że tylko w tych warunkach jasno i ostatecznie wystąpi zapytanie: albo zmierzyć się w boju na lądzie, albo zawrzeć między sobą przymierze. „Stawialiśmy kwestję właśnie w tej formie — mówi *Nowoje wremja* — nie pokój lub wojna, lecz wojna czy też przymierze. Lubo „lichy pokój jest lepszym od dobrej waśni”, ale licheski pokój niechybnie w końcu doprowadza do dobrej waśni i licheski pokój nie byłby wreszcie dogodnym ani dla Angliji ani dla Rosji. Przymierze — rzecz inna i niezmiernie nam jest przyjemnie spotkać się z przypuszczeniem wypowiedzianem przez paryskiego korespondenta *Timesa*, że Rosja i Anglija zbliżyły się bardziej do

przyjacielskiego przymierza niż do wojny. Rzecz prosta, że serdeczne porozumienie może istnieć tylko między równymi i Anglija naturalnie przytem raz na zawsze zaprzestanie uważać Herat za klucz do Indji. Ostre zapalenie, jakie się wywiązało u obudwóch mocarstw i które teraz dopiero zaczyna przechodzić, pokryło, jak się spodziewamy, ten klucz rdzą, a jako zardzewiały musi tedy być odrzuconym. Herat pozostanie poprostu Heratem, a przejście jego w ręce Rosji stanie się tylko kwestją czasu i to — tuszymy sobie — niedługiego. Herat może albo wprost przejść w ręce Rosji, albo też znajdować się w zależności od Rosji: przeciw obudwom tym formom po głębszej rozprawie szanowny emir Afganistanu oponować nie zechce, a Anglija nie powinna się też sprzeczać, widząc w Rosji swego sprzymierzeńca.”

Tak więc *Nowoje wremja* zupełnie godzi się w poruszoną przez siebie kwestję Heratu z innemi pismami, których zapatrywania w tym przedmiocie podaliśmy w dzisiejszem porannem wydaniu *Kurjera*.

Niemniej też ciekawa, a zaczerpnięta z angielskich dzienników wiadomość podaje *Nowoje wremja*, że rosyjskie ministerjum spraw zagranicznych uprzedziło sir Thorthona, posła angielskiego w Petersburgu, o niemożliwości przyjęcia przez rząd rosyjski jakiegokolwiek zobowiązania dotyczących Heratu. Rząd rosyjski uprzedził nadto, że w tym przedmiocie dalej układać się nie będzie.

Sowremiennyja izwiestia zalecają stanowczość w stosunkach z Angliją. W przekonaniu, że po Anglii można spodziewać się wszystkiego najgorszego, mianowicie zupełnej nieuczciwości i jawnego naruszenia praw ludzkich i międzynarodowych, rzeczoną gazetą powiada: „Oto z jakim narodem mamy do czynienia i dlaczego pokój jest straszniejszym niż wojna. Pod pretekstem pokoju mogą nas tak oszukać, jak nie mogliby przez wojnę, mogą zastrzedz sobie takie warunki, których postawić nie ośmieliłby się nawet żaden zwycięzca. Nie przyjmujemy żadnych warunków! Nie przyjmujemy żadnych zobowiązań na przyszłość! Wytknąć granice i basta, a o przyszłości niech przyszłość rozstrzyga.”

Z ostatniej chwili.

Cło uchwalone d. 14-go b. m. przez parlament niemiecki na młode woły, wprowadzane z pasu granicznego, wynosi 20 marek, na woły starsze od lat pięciu 30 marek. Cła taryfa celna uchwaloną została 199 głosami przeciw 105.

Jenerał Brière de l'Isle telegrafuje z Hanoi, iż otrzymał urzędowe zawiadomienie o dokonanej w d. 5-ym b. m. ewakuacji Langsonu przez wojska chińskie. Chińczycy żądają z powodu przeszkód materialnych kilkodniowej zwłoki dla ewakuacji Czerwonej rzeki. Jenerał Brière oświadczył gotowość przyznania zwłoki dziesięciodniowej pod warunkiem, że twierdza Tuyen-Kwang oddana zostanie francuzom d. 23-go b. m. Od chwili rozpoczęcia ewakuacji sygnalizowano wszakże z okolic Tan Moi i Dang Sonu pojawienie się band powstańczych.

Z Panamy donoszą, że pojmany naczelnik tamtejszych powstańców, jen. Aizpuru, został na rozkaz komendanta wojsk kolumbijskich przewieziony do Bogoty.

Temps donosi, że w poniedziałek rozpoczęły się w Tientsinie układy pomiędzy posłem francuskim Patenôtre a Li Hung Czangiem o zawarcie formalnego pokoju. Temu ostatniemu towarzyszy dwóch członków wielkiej rady (Tsong li Yamen).

Prasa angielska wszystkich odcieni, z wyjątkiem radykalnego, surowo potępia wyrzeczenie się przez rząd Sudanu. *Manchester Guardian* żałuje szczególnie porzucenia Chartumu, gdzie cywilizacja chrześcijańsko-europejska poczyniła zapuszczać już korzenie. *St. James Gazette* ironicznie doradza rządowi oddanie kolei suakimskiej Osmanowi Digmie, aby mógł nią wygodnie przewozić z Chartumu „czarną kość słoniową” (murzynów) z resztkami kobiet chrześcijańskich do Suakimu dla korzystnego zbycia towaru żywego.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Herlin 16-go maja. — Książę Bismark zaniemógł znowu na swoje cierpienia newralgiczne i nie może chwilowo rozmawiać. Książna leży także w łóżku.

(Ajencja północna.)

Petersburg 16-go maja. — Wobec wyrażonej świeżo przez *National Ztg* nadziei przywrócenia su-

pełnej zgody pomiędzy Angliją i Rosją we wszystkich pytaniach polityki międzynarodowej, tudzież wobec sygnalizowanego przez Blowitza w *Times* poczwórnego przymierza pomiędzy Angliją, Rosją, Włochami i Turcją, *Nowoje wremja* zapytuje, czy Rosja właściwie w takim przymierzu poczynić miała? Rosja życzy sobie pokoju z wszystkimi mocarstwami. Jeżeli porozumienie z Angliją przez pomyslnie rozwiązanie kwestji afgańskiej zostanie powróconem, mogłyby naturalnie w takim razie przyjść do skutku umowy także w innych sprawach ogólnej polityki. Również osiągnęłaby Anglija w takim razie większą swobodę działania w zakresie współzawodnictwa jej z Niemcami na polu polityki kolonialnej. Ztąd jednak nie należy wyciągać wniosków tej natury, jakie wyciągają *Nation*, *Zing* i p. Blowitz. Rosja nie ma w tem żadnej obecnie korzyści, aby pogorszać stosunki swoje z Niemcami. Prawdą jest, że Rosja nie życzy sobie, aby obecne jej nieporozumienie z Angliją mogło być wyzyskane przez Berlin na korzyść Niemiec i dlatego pragnie przywrócenia równowagi europejskiej. Gdyby toczące się dzisiaj układy angielsko-rosyjskie mogły nastąpić do tego odpowiednią sposobność, natenczas spodziewać się można, iż takowa pominięta nie zostanie.

Petersburg 16-go maja. — Opublikowany został następny Najwyższy Reskrypt do jenerała Komarowa: „W uznaniu wyborczych rozporządzeń w komenderowaniu wojskami murgabskiego oddziału oraz przeczornej stanowczości i działania przeciw afgańczykom, oraz oceniając męstwo i odwagę okazane w boju pod Tasz-Kepri w dniu 18-ym marca r. b. Najmilościwiej obdarzyliśmy Was złotą ozdobioną brylantami szablą z napisem „za odwagę”, którą przy niniejszem przesyłając, pozostajemy dla Was z Cesarzą Naszą łaską.”

Petersburg 16-go maja. — Podpułkownik Zakrzewski obdarzony został złotą szablą z napisem „za odwagę”.

Petersburg 16-go maja. — We czwartek Najjaśniejsze Państwo w towarzystwie kilku osób z Rodziny Cesarzowej, raczyli zwiedzać wystawę rzemieślniczą. Minister finansów miał szczęście ofiarować Najjaśniejszej Pani bukiet, a starszy zgro madzenia rzemieślniczego Najjaśniejszemu Panu chleb i sól na srebrnej tacy, ozdobionej cyframi Pa nującego Cesarza i cesarzowej Katarzyny, oraz wyobrażeniami cechowych godeł. Najjaśniejsze Państwo przebyli na wystawie dwie godziny, obejrżeli wszystkie działy, porobili zakupy i zamówienia i raczyli przyjąć od wystawców rozmaite wyroby.

Petersburg 16-go maja. — Dzienniki donoszą, że kwestja podatku od dochodów i kapitałów pieniężnych będzie ostatecznie rozstrzygnięta przez radę państwa w d. 7-ym maja (s. s.). Pogłoski o trudnościach, jakie projekt miał napotkać, są bezzasadne, gdyż projekt uległ tylko pewnym zmianom. Obliczają, że ogólna suma podatku dosięgnie 10 $\frac{1}{2}$ milionów. Wprowadzenie projektu w wykonanie nastąpi podobno od d. 1-go lipca.

Petersburg 16-go maja. — W dniu wczorajszym zmarł profesor wojenno-prawnej akademji, znany uczony jurysta i pisarz, **Kawelin**.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Adolfowi niecierpliwemu*. — Ubolewamy, że zmuszeni jesteśmy niecierpliwosć pańską wystawić na zniesienie, ale taki jest obyczaj, że kto żąda czyjego adresu ten wpród swój daje.

— *Władysławowi*. — W hotelu brühlowskim.
— *Panu Z. Z.* — Niech sz. pan poprosi p. Magenfi-
sza z *Kurjera* świętecznego, żeby to panu wierszami opisał. Zbyteczna drażliwość jest chorobą nerwów, z której trzeba się leczyć, zasięgając porady specjalistów.

— *Oferentowi z ul. Orlej*. — Bezimiennie oferty w tym wypadku uwzględniane być nie mogą.

— *Pani J. W. P.* — Nadesłane szarady nie nadają się do naszego pisma.

— *Panu Z. Z.* — Korpus morski znajduje się w Trzebie, szkoła marynarzy w Spolutro, a handlowa nawigacyjna w Poli (Zadar).

Instytut Szczepienia Ospy Ochronnej (Krowianki)
D-ra Władysława Mączewskiego,

w Warszawie, przy ul. Nowo-Senatorskiej № 4.
Posiada, jak i lat poprzednich, zawsze świeżą limfę (Krowiankę). Szczepienie limfą odbywa się codziennie od 11 do 12 w południe. Szczepienie wprost z ciałek we Wtorki, od 10 do 12 w południe.—Cena rurki na 2 szczepienia rs. 1.
Flakonu „detrutu” na 30 szczepień, przydatnego do szczepienia w wojsku, szkołach itp., rs. 3.—Skład w Apteczce p. H. Kucharszewskiego, Senatorska 11. 1196

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 20 Maja (1 Czerwca) r. b., o godzinie 12 w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy, licytacja in plus, przez opieczętowane deklaracje na jednoroczną dzierżawę, od dnia 26 Czerwca (8 Lipca) 1885 r., do takiejże daty 1886 r., posesji № 1234 w Warszawie, od summy rs. 1173 rocznie.

Mający zamiar ubiegania się o takową dzierżawę złożą w czasie i miejscu wyżej oznaczonym, na ręce p. o. Prezydenta Miasta opieczętowaną deklarację napisaną na papierze stemplowym ceny kop. 60, podług wzoru niżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy m. Warszawy na złożone w tejże Kasie wadium w ilości rs. 118 i na koszt ogłoszenia rs. 25, które nieutrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się wydzierżawić na rok jeden od dnia 26 Czerwca (8 Lipca) 1885 r., do takiejże daty 1886 r., posesję № 1234 w Warszawie, za sumę rs. . . . kop. . . . rocznie. (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w Kasie miasta Warszawy wadium rs. 118 i na koszt ogłoszenia rs. 25, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie w N. N. (wypisać miejsce zamieszkania). Pisałem dnia . . . (wypisać dzień, miesiąc i rok). Podpisać wyraźnie imię i nazwisko. 1015

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 20 Maja (1 Czerwca) r. b., o godzinie 11 z rana, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy, licytacja in minus, przez opieczętowane deklaracje na wykonanie w r. 1886 robót brukarskich, z dostawą materiałów, w 4-m oddziale inżynierskim m. Warszawy, od summy rs. 4899.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsiębiorstwo złożą w czasie i miejscu wyżej oznaczonym na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym ceny kop. 60, podług wzoru poniżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy m. Warszawy, na złożone w tejże Kasie wadium w ilości rs. 490 i na koszt ogłoszenia rs. 45, które nie utrzymującemu się przy licytacji, będą zwrócone.

Warunki i anszlag są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

Wskutek ogłoszenia z dnia . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się wykonania w roku 1886 robót brukarskich, z dostawą materiałów, w 4-m oddziale inżynierskim miasta Warszawy, za sumę rubli kop. . . . (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w Kasie m. Warszawy wadium rs. 490 i na koszt ogłoszenia rs. 45, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie w . . . (wypisać miejsce zamieszkania). Pisałem dnia . . . (wypisać dzień, miesiąc i rok). Podpisać wyraźnie imię i nazwisko. 991r

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 20 Maja (1 Czerwca) r. b., o godzinie 11 1/2 w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja in minus, przez opieczętowane deklaracje, na dostawę w r. 1886 dla Warszawskiej straży ogniowej 160 sztuk lin do wycierania kominów od rs. 9 za linę.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsiębiorstwo złożą w dniu licytacji naznaczonym do g. 11 1/2 na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym ceny kop. 60, podług wzoru poniżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy m. Warszawy, na złożone w tejże Kasie wadium w ilości rs. 144 i na koszt ogłoszenia rs. 40, które nieutrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki i wzór, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

Wskutek ogłoszenia z dnia podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się dostawy w r. 1886 dla warszawskiej straży ogniowej, 160 sztuk lin, do wycierania kominów, po cenie rs. za linę. (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w Kasie m. Warszawy wadium 144 rs. i na koszt ogłoszenia rs. 40, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie w N. N. (wypisać miejsce zamieszkania), pisałem dnia . . . (wypisać dzień, miesiąc i rok), podpisać wyraźnie imię i nazwisko. 1016

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 27 Maja (8 Czerwca) r. b., o godzinie 11-tej z rana, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy, licytacja in plus, przez opieczętowane deklaracje na jednoroczną dzierżawę, od dnia 26 Czerwca (8 Lipca) 1885 r., do takiejże daty 1886 r., posesji № 2451 w Warszawie, za sumę rs. . . . kop. . . . rocznie. (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Mający zamiar ubiegania się o takową dzierżawę złożą w czasie i miejscu wyżej oznaczonym na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym, ceny kop. 60, podług wzoru poniżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy miasta Warszawy na złożone w tejże Kasie wadium w ilości rs. 202 i na koszt ogłoszenia rs. 25, które nieutrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki i anszlag są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się wydzierżawić na rok jeden, od dnia 26 Czerwca (8 Lipca) 1885 r. do takiejże daty 1886 r., posesję pod № 2451 w Warszawie, za sumę rs. . . . kop. . . . rocznie. (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w Kasie m. Warszawy wadium 202 rs. i na koszt ogłoszenia rs. 25, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie w N. N. (wypisać miejsce zamieszkania). Pisałem dnia . . . (wypisać dzień, miesiąc i rok). Podpisać wyraźnie imię i nazwisko. 1071

GUBERNJA

Kielecka

SOLEC

POWIAT

Stopnicki.

Najsilniejsze wody siarczano-słone, jod zawierające.

Sezon od 20 Maja do 15 Września.

Kąpiele mineralne, mułowe, — masaż, — leczenie elektrycznością.

Droga do Kielec koleją, — z Kielec do Solca szosą mil 8, karetką pocztową. 816R

WYPRZEDAŻ

Piór Strusich i Fantazyjnych, Tomackie Nr 9.

Z powodu przeniesienia fabryki mojej z końcem b. m. z Tomackiego № 9, na ulicę Czystą № 6 i potrzeby usunięcia dotychczasowych zapasów, obniżę cenę tychże już od dzisiaj

o 33 1/3 %.

Emanuel Sachs.

1056R

Tomackie Nr 9, w Warszawie.

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 27 Maja (8 Czerwca) r. b., o godzinie 11 1/2 w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja in plus przez opieczętowane deklaracje, na jednoroczną dzierżawę od dnia 26 Czerwca (8 Lipca) 1885 roku, do takiejże daty 1886 roku, posesji № 1156a w Warszawie od rs. 1264 rocznie.

Mający zamiar ubiegania się o takową dzierżawę złożą w czasie i miejscu wyżej oznaczonym, na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym ceny kop. 60, podług wzoru poniżej zamieszczonego wraz z kwitem Kasy m. Warszawy, na złożone w tejże Kasie wadium w ilości rs. 127 i na koszt ogłoszenia rs. 25, które nie utrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się wydzierżawić na rok jeden od dnia 26 Czerwca (8 Lipca) 1885 r., do takiejże daty 1886 roku, posesji № 1156a w Warszawie, za sumę rs. . . . kop. . . . rocznie. (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w Kasie m. Warszawy wadium rs. 127 i na koszt ogłoszenia rs. 25, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie w N. N. (wypisać miejsce zamieszkania). Pisałem dnia . . . (wypisać dzień, miesiąc i rok). Podpisać wyraźnie imię i nazwisko. 1057

Syndyk Tymczasowy

Massy Upadłości
Józefa Colińskiego.

Zawiadamiam interesowanych, że zgodnie z decyzją Sędziego Komisarza Masy, w gmachu Teatru codziennie sprzedawane będą przez publiczną licytację w sklepie upadłego towary galanteryjne, a następnie ruchomości w jego mieszkaniu. Sprzedaż rozpocznie się w dniu 15 Maja (n. s.) r. b. t. j. w piątek, o godzinie 3 1/2, po południu.

Spis mających być sprzedanymi towarów, przejrzeć można w kancelarii niżej podpisanego Adwokata przy ulicy **Diugiej** № 22. Warszawa, d. 10 Maja 1885 r.

Adwokat Przystępy 1282
Stanisław Bełza.

Osoba do zarządu domem,

niemka, któraby posiadała dobre świadectwa z dotychczasowych czynności swoich i sprawowania, może zaraz znaleźć miejsce na korzystnych warunkach, w jednym ze szlacheckich domów ruskich w Warszawie.—Wiadomość w fabryce pończoch Gustawa Hähle, Świętokrzyszka № 11. 1076R

WEZWANIE.

Sąd krajowy karny w Krakowie, wzywa pana **Stanisława Gędziorowskiego**, nauczyciela prywatnego, aby celem przesłuchania go jako poszkodowanego i świadka, w sprawie karnej Macieja i Antoniego 2 im. Szumlańskiego, o zbrodni oszustwa, zgłosił się osobiście w tymże Sądzie, lub doniósł o miejscu swego pobytu. 1060R

BRANSOLETA

z brylantem, w Piątek dnia 15 Maja, zgubioną została w Łazienkach. Sumienny znalazca, raczy takową zwrócić za stosownym wynagrodzeniem, do mieszkania pułkownika Friedricha, przy ulicy Marszałkowskiej № 40. 1315

Welicpedy.
Wyciąg z CENNIKA

rozsyłanego na żądanie gratis i franco:
Post-Bicykle 80 rubli.
Tourist-Bicykle 110 rubli.
Trycikle № 1 180 rubli.
Albert H. Corjel,
WIENIEN,
Elisabethstrasse 5.
AUSTRIA.

Do wynajęcia
od 1-go Lipca r. b.
przy ul. Marszałkowskiej № 140, między placem Zielonym a Świętokrzyską, Lokale po 6 i 5 pokoiów, z zlewami, wodociągami i t. d.—Ceny przystępne. Portier wskaże. 1271

BEZPŁATNA

porada ambulatoryjna
DLA NIEZAMOŻNYCH CHORYCH,
w klinice Szpitala Dzieciątka Jezus.
Prof. Dr Popow, choroby wewnętrzne we Wtorki i Soboty od godz. 11 do 12 1/2.
Prof. Dr Efremowski, choroby chirurgiczne od godz. 12 do 1 1/2, codziennie. 224R
Młody człowiek 25-letni, posiadający 2 lata praktyki w kraju i zagranicą, szuka od 1-go Lipca miejsca.

Rządcy bezpłatnego
na folwarku dobrze zagospodarowanym, lub też jako praktykant w dużym postępowym gospodarstwie, bez wzajemnego wynagrodzenia. Interesowani raczą się zgłaszać: Eustachy Dótek w Lesiuicy, gub. Piotrkowska, p. st. Lutomiersk. 1301

OBICIA PAPIEROWE SPRZEDAJE ZA BEZCEN,

bo od 10 kop. za rulon, a salenowe od 18 kop. za rulon, w Składzie pod „Merkurym“, Senatorska Nr 27, obok kościoła św. Antoniego. 842r

MAGASIN FRANÇAIS

przy rogu Krakowskiego-Przedmieścia i ulicy Trębackiej, w domu dawniej „Starej Poczty,”

zawiadamia Szanowną Publiczność, że na zbliżający się sezon wiosenny i letni, przysposobił znaczny zapas gotowych ubiorów męskich i dziecięcych, w wielkim wyborze, jak również materiałów krajowych i zagranicznych do obstalunków, podług miary. Krój i wykończenie podług ostatniej mody. Każda sztuka opatrzona jest ceną, która jest też widoczną dla wszystkich.

Ceny są niskie, lecz stałe.

Paletoty	letnie, poczynając od rs.	9.
Garnitury	” ” od rs.	15.
Spodnie	” ” od rs.	5.
Garnitury czarne,	” ” od rs.	26.50.
Paletoty i Garniturki dziecięce	” ”	6.50.

Wielki wybór ubiorów negliżowych, szlafroków, kurtek skórzanych, burek i t. p.

967B

J. SPORNY, Inżynier.

Warszawskie Przedsiębiorstwo Asfaltowe i Fabryka Tektur

POLECA:

Asfalt (mastic) tekturę i lak asfaltowy, smołę oczyszczoną, bitum i gudron, oraz wykonywa roboty asfaltowe i dekarskie, po cenach nader umiarkowanych.

Oprócz zwyczajnych tektur do krycia dachów w różnych gatunkach, Przedsiębiorstwo produkuje tektury francuskie nie wymagające lakowania, taflę izolacyjną (isolir-platy) i wszelkie materiały potrzebne do krycia dachów, jako to listwy trójkątne, paski, gwoździe i t. p.

1038R

Zamówienia przyjmują się w Kantorze Przedsiębiorstwa ulica Erywańska (Plac Zielony) pod N° 8.

ZELAZO GIRARD

(FER GIRARD).

Profesor HERARD wydelegowany od Akademii Lekarskiej Paryskiej stwierdził, że środek ten leczniczy, bywa doskonale znoszonym przez chorych i nie sprawia żadnych zaburzeń żołądkowych, że podnieca siły i leczy blednicę.

Przyczem ów środek żelazisty tem głównie się odznacza, że nie sprawia zatwardzenia stołców, ale przeciwnie w wypadkach w których istnieje zatwardzenie, takowe znosi, tak, że podając coraz większe dawki, owego rzadko żelazistego, wywołujemy obfite wypróżnienia stołcowe.

Zelazo Girard leczy blednicę, bezkrwistość, kurcze żołądka, wzmacnia siły ogólne, pobudza chęć do jedzenia, reguluje czyszczenia miesięczne i zwalcza bezpłodność.

Skład w Paryżu: Maison Grimault & Comp., 8 rue Vivienne i we wszystkich większych aptekach.

Fabryka Portland-Cementu

A. GIESEL & COMP.,

w Opolu na Szląsku,

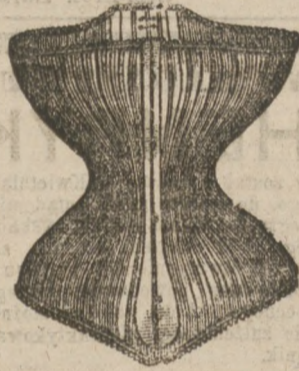
poleca swój wypróbowany przez Królewską stację oceny materiałów budowlanych w Berlinie,

„Portland-Cement,”

zarówno do budowli lądowych i wodnych, jako i do wyrobu sztucznych kamieni, wszelkiego rodzaju. Gwarancja, co do absolutnej siły lepkości, zupełnej proszkowatości, spójności i minimalnej siły ciśnienia od 18 do 200 kilo na centymetr kwadratowy po 28 dniach.

1042R

Ceny zastosowane do czasu.

Fabryka Gorsetów „AU BON MARCHÉ”

N° 4, Miodowa N° 4,

poleca na sezon letni gorsety „à jour,” bardzo lekkie i praktyczne fasony francuskie, także gorsety z czysto jedwabnego atlasu, atlasowe zwyczajne, popielate, dryliskowe, białe, ponsowe, włosienicowe, czarne, prunelowe i leniuszki.

Rekomenduje nowy fason à la Parisienne, z długimi stanami, zastosowane do terazniejszych staników. — Nadto fabryka zaopatrzona w wielki wybór szelek dla uczniów, uczennic i osób dorosłych, do prostego trzymania się. — Obstalunki wykonywają się w przeciągu 24 godzin. Za sumienną usługę i za trwałość swoich wyrobów fabryka ręczy.

Z głębokim uszanowaniem

1049R „Au bon marche” Miodowa Nr 4.

SKŁAD

Jedwabnych i Meblowych Towarów

A. MEEROWICZA,

ul. Nalewki Nr 17.

Mam honor donieść Szanownej Publiczności, że począwszy od dnia 5 (17) b. m., przez krótki czas urządzoną została

WYPRZEDAŻ

różnych jedwabnych i meblowych towarów, po dotąd niebywałych takich cenach, o czym przekonać może następujący

CENNIK:

Aksamit czarny i kolorowy,	od rs. 1 kop. 80 za arszyn.
Materje jedwabne czarne kolorowe	od rs. 1 kop. 15 za arszyn.
Satin de Lyon ” ”	od rs. 1 kop. 80 za arszyn.
Satin Merveilleux czarne	od rs. 1 kop. — za arszyn.
Satin Merveilleux kolorowe,	od rs. 1 kop. 40 za arszyn.
Mantyna jedwabna czarna	od kop. 75 za arszyn.
Atlas czarny i kolorowy	od kop. 50 za arszyn.
Atlas kolorowy kołdrowy, 1 1/2 l. szer.,	od kop. 90 za arszyn.
Fular czarny i biały	od kop. 50 za arszyn.
Otoman jedwabny,	od rs. 1 kop. 10 za arszyn.
Welwet czarny i kolorowy	od kop. 50 za arszyn.
Kotlina jedwabna na meble 2 l. sz.	od rs. 1 kop. 25 za arszyn.
Juty na meble 2 lok. szer.	od kop. 45 za arszyn.

Śmiem zapewnić Szan. Publiczność, że zakupione w moim składzie towary, znajdą przynajmniej o 25% taniej, niż u wszystkich kupców.

CENY STAŁE!!!

Kupującym towaru za 100 rs. odrazu, odstępuje się rabat 5% od rubla

Z uszanowaniem

A. Meerowicz.

IWONICZ

Wody mineralne, jodowo-bromowe.

Stacja kolei Transwersalnej na miejscu. Przeszło 1,000 pokoi. Wyborna orkiestra pod kierunkiem Auber. Kilka restauracyj, czytelnia. Sale: balowa i koncertowa, zakład fotograficzny i gimnastyczny. Apteka, telegraf, poczta.

Kąpiele znane ze swoich skutków w cierpieniach skrofulicznych, syfilitycznych i skórnych, w chorobach kobiecych, zapaleniach stawów i cierpieniach kości. Zakład położony jest w najpiękniejszej okolicy Galicji.

Sezon zaczyna się od 20 Maja. 1618R

